

דקדוקי קריאה והדרכה לקורא בקריאות חג הפסח החל
ממגילת שיר השירים

שיר השירים

אין לעשות ניגון של סיום הספר בסוף כל פרק, לחלוקה
הנוצרית לפרקים בתנ"ך אין כל משמעות לגבי קריאתנו.

א ב כִּי-טוֹבִים דְּדִיד מִיָּין: הטיפחא במילה דְּדִיד

א ד מְשַׁכְנִי אַחֲרֶיךָ נְרוּצָה: הנר"ן דגושה מדין אתי
מרחיק (=בא מרחוק) אע"פ שהנר"ן אינה מוטעמת, טעם
טפחא בתיבת מְשַׁכְנִי

א ז שְׁאֵהְבָה: מקרה נדיר של טעם ואחריו געיא והטעמה
במקום העיקרי¹, מלרע. שְׁלֵמָה: שר"ן פתוחה, הטעם במ"ם
מלרע. כְּעֵטִיָּה: הטי"ת בשווא נע

א ח בְּעֵקֶבְךָ: הקר"ף רפויה ובשווא נח אין בה דגש לתפארת
הקריאה כפי שיש במקומות דומים
א ט בְּרַכְבִּי: הבי"ת השניה רפויה. רַעֲיָתִי: העי"ן בשווא נח
לא בחטף

א טז אַף-עֲרִשְׁנוֹ: שר"ן שמאלית

א יז רַחֲטָנוֹ כתיב, קרי: רַהֲטָנוֹ והר"ש בפתח

ב ה הֲלִיָּן: היר"ד קמוצה בזקף

ב ז וְאַם-תַּעֲזָרְךָ: העי"ן במרכא² לא בגעיא. הר"ש בשווא
נע ואין לקרוא בחטף כפי שמופיע בחלק מהדפוסים, כן
הדבר גם בהמשך

ב י וְאַמֵּר לִי: טעם נסוג אחור לאל"ף

ב יא הַסְתָּנוֹ: הסמ"ך בשווא נע עקב הדגש, בעיקר צריכים
להיזהר הקוראים תי"ו רפויה כסמ"ך. הֶלֶךְ לֹו: אין טעם
נסוג אחור

ב יג נִתְּנוּ רִיחַ: טעם נסוג אחור לנר"ן הראשונה

ב טו אַחֲזוּ-לָנוּ: העמדה קלה באל"ף בגלל הגעיה
שם. סְמָדֶר: הדלי"ת פתוחה, הקורא בקמץ משתבש

ב יז וְנָסוּ: הטעם בנר"ן, לא בסמ"ך. עַל-הָרִי בְּתֶרֶ: הטעם
נסוג לה"א

ג א אַתְּ שְׁאֵהְבָה נַפְשִׁי: יש לשים לב כי הטעמים
במילים האלה מתחלפים

ג ב וְאַסִּיבָבָה: הו"ו בפתח לא בקמץ, בי"ת ראשונה בשווא
ולא בחטף כפי שמופיע בחלק מהדפוסים וכן הדבר גם
בהמשך. אַבְקָשָׁה: הקר"ף ללא דגש ועל כן היא בשווא נח

ג ד עַד-שֶׁהִבִּיאָתִיו: הטעמה משנית בשר"ן והאל"ף כלל
אינה נשמעת

ג ה וְאַם-תַּעֲזָרְךָ: כאן העי"ן ללא ספק במרכא, כך הוא
בכתר ארם צובא ובכתבי היד

ג ו כְּתִימָרוֹת: המ"ם בשווא נע ולא בחטף

ג ז שְׁלֵשְׁלָמָה: מילה אחת, למ"ד דגושה בחירק

ג ח אַתְּוִי חֶרֶב: טעם נסוג אחור לחי"ת (בתיבה הראשונה)

ג ט עֲשֵׂה לֹו: טעם נסוג אחור לעי"ן

ג י עֲשֵׂה כֶסֶף: טעם נסוג אחור לעי"ן

ג יא צֶאנָה | וְרֹאֲיָנָה: הר"ש בשווא נח, אע"פ שיש געיא

בו"ו לפניה. כְּעֵטִיָּה: הבי"ת בקמץ

ד א שְׁעָרֶךָ: שר"ן שמאלית והעי"ן בשווא נח

ד ב מִן-הֶרְחָצָה: הר"ש בפתח והחי"ת בשווא נח

ד ג מִבְּעַד: הבי"ת פתוחה ומוטעמת³

ד ה תְּאֻמִּי צְבִיָּה: לא להחליף עם תְּאֻמִּי צְבִיָּה לקמן ז ד

ד ו אֶלְדֶּךָ לִי: הטעם נסוג לאל"ף ותנועת הלמ"ד נתקצרה
לסגול

ד י מֶה-יָפוּ: במלרע

ד יא שְׁלֵמָתֶיךָ: שר"ן שמאלית

יג-יד 'עַם פְּרִי מִגְדִּים' 'עַם כָּל-עֵצִי לְבוֹנָה' 'עַם כָּל-
רֹאשֵׁי בְשָׂמִים': טעם טפחא בתיבת 'עַם'

ד יד וְאַהֲלוֹת: להקפיד על הניקוד הנכון: וי"ו בפתח, אל"ף
בחטף-פתח, ה"א בקמץ

ד טו מַעֲיָן: העי"ן בשווא נח ולא בפתח

ה ב שְׂרָאשִׁי: דגש חזק ברי"ש⁴. רִסְיִסִי לִילָה: טעם נסוג
אחור לסמ"ך הראשונה

ה ג פִּשְׁטָתִי: הטי"ת בשווא נח על אף

הקושי. אִיכָכָה: מלעיל⁵. אִיכָכָה אֶטְנַפִּם: יש להקפיד על
הפרדת התיבות

³ לא להחליף עם כְּעֵדֶךָ החל"ן של אם סיסרא!

⁴ אחד המקומות הבודדים במקרא בהם ניתן למצוא דגש באות רי"ש

⁵ בניגוד למגילת אסתר ששם הטעם מלרע (גם כאן וגם שם שתי
המילים באותו פסוק, ואין הן מופיעות עוד במקרא!)

¹ מועתק מכא"צ.

² כך נראה לקרוא בכא"צ וכך ברור בכ"י לינגרד וששון. ועיין בקובץ סז,
ובמצוין על ג ה

ה יב עַל-אֶפְיָקִי מִיָּם: טעם נסוג אחר
 לפ"א. בְּחֶלֶב: העמדה קלה בבי"ת להדגשת הסגול להבדיל
 בין מידוע ללא מידוע שאז היה מנוקד בשווא
 ה יג מֶרְקָחִים: יש להיזהר משיכול אותיות, אין לקרא
 'מרחקים'
 ה טו עֲמֻדֵי שֵׁשׁ: טעם נסוג אחר למ"ם
 ה טז חֲבֹל מִמֶּתֶקִים המ"ם בשוא נח אע"פ שיש געיא
 במ"ם שלפניה, עם זאת הת"ו רפויה
 ו ד כְּנֻדָּלוֹת לבטא מילה זו נכונה (דלי"ת לפני גימ"ל), יש
 להיזהר משיכול אותיות, דג-גד
 ו ה הַסִּבִּי הבי"ת דגושה. שֵׁהִם: הטעמה משנית בשי"ן
 ו י הַנְּשֻׁקָה: במלרע!
 ו יא הַפְּרִיחָה: ה"א השאלה מנוקדת בחטף פתח ולכן הפ"א
 אחריה רפה, הרי"ש בשווא נע
 ז ב אָמֵן: האל"ף בקמץ קטן
 ז ג שְׂרָרָד: השי"ן בקמץ חטוף (קטן) הרי"ש בשוא נח⁶
 ז ה תֶּאֱמִי צְבִיָּה: הת"ו בקמץ רחב (קמץ בהברה פתוחה)
 האל"ף בחטף קמץ הנקרא ברוב המקומות כחולם. לא
 להחליף עם תֶּאֱמִי צְבִיָּה לעיל ד ה
 ז ח לֹא שְׂכָלוֹת: האל"ף פתוחה, הכ"ף בחולם
 ז ט וְיִהְיוּ-נָא: הוא"ו בשווא. כֹּאשְׂכָלוֹת: כאן האל"ף
 סגולה והכ"ף בשווא נע להבדילו מהפסוק הקודם בחולם⁷
 ז יד נִתְּנוּ-רֵיחַ: העמדה קלה בנו"ן בגלל הגעיה שם, והשוא
 בת"ו, נע
 ח א אֶשְׁקֹךָ: השי"ן בדגש ובקמץ רחב הקו"ף בשוא נע,
 מלשון נשיקה. יש להיזהר מהצורה הדומה בפסוק
 הבא אֶשְׁקֹךָ, מלשון השקיה
 ח ב אֶנְהַגֶּךָ: הה"א בקמץ רחב הגימ"ל בשוא נע. מִיָּן
 הֶרְקַח: לא מִיָּן
 ח ג וְמֵה-תַּעֲרָרוּ: גם כאן העי"ן במרכא ולא בגעיא⁸, ריש
 ראשונה בשוא נע
 ח ה חִבְּלָתְךָ אֶמָּךְ: הלמ"ד בפתח ומוטעמת (מלעיל),
 הת"ו אחריה בשווא נח. יִלְדָּתְךָ: הדלי"ת פתוחה ומוטעמת

⁶ המציינים שוא נע משבשים שיבוש חמור!

⁷ בגלל צורת הנסמך.

⁸ כא"צ לא הגיע לידינו, אבל כך בששון ובלנינגרד. גם דומה לשני
 המקומות הקודמים במגילה ב ז; ג ה.

(מלעיל), הת"ו אחריה בשווא נח
 ח ו רְשָׁפִיה רְשָׁפִי: פ"א ראשונה רפה והשנייה בדגש
 קל. שְׁלֵהֲבִיתָהּ: מילה אחת, הה"א הראשונה במרכא
 כטעם משנה, הה"א השנייה ללא מפיק
 ח ז בְּאֶהְבָּהּ: הבי"ת הראשונה בקמץ מראה על יידוע
 ח ט טִירַת כֶּסֶף: טעם נסוג אחר לטי"ת
 ח י כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם: הצד"י בשוא נע והאל"ף בצירי: לא
 כְּמוֹצֵת
 ח יא יָבֹא בְּפִרְיוֹ: הבית דגושה בגלל הפ"א הבאה אחריה⁹
 ח יב לְנֹטְרִים: הלמ"ד בשוא
 ח יד וְדָמָה-לָךְ: הדלית בשוא נע¹⁰
קריאת יום טוב ראשון של פסח שמות יב:
 כא מִשְׁכֹּן: למרות הגעיא במ"ם השי"ן בשוא נח¹¹
 יב כב אֶשֶׁר-בְּסֹף: כאן בסגול הסמ"ך פתוחה; אֶשֶׁר
 בְּסֹף כאן באתנח הסמ"ך קמוצה
 יב כז בְּנִגְפּוֹ: הנ"ן בקמץ קטן, גימ"ל בשווא נח ופ"ה בדגש
 קל
 יב לז מִרְעַמְסִס: רי"ש פתוחה עי"ן בשוא
 יב לט כִּי לֹא חָמָץ: תיבות כִּי ו לֹא במונח, אין לקראתן
 כאילו הן מוקפות
 לְהִתְמַהֲמֶה: כל אותיות הה"א מבוטאות ואינן נחות.
 הה"א האמצעית נקראת כמפיק בסוף מילה; הה"א
 האחרונה בפתח גנובה, כלומר אל"ף (אשכנזים), או יו"ד
 (עדות המזרח) פתוחה לפני ה"א מופקת: אָה או יָה
 יב מא יִצְאֹו: היר"ד במרכא לא בגעיא (המילה מוטעמת
 מלרע כמובן, באל"ף)
הפסרת ראשון של פסח יהושוע ה:

⁹ נשנן בזה את כלל אחד ממבטלי יהו"א. כידוע אותיות בג"ד כפ"ת
 בראש המילה דגושות בדגש קל. אם המילה לפנייה מסתיימת בהברה
 פתוחה לרוב אחרי אותיות יהו"א (אהו"י) הדגש נשמט. יש חריגים
 שבהם הדגש מתקיים בכל זאת. אחד החריגים מכונה "אותיות
 צבותות". כלומר כאשר האותיות בי"ת או כ"ף בשמשן כאותיות שימוש
 מנוקדות בשווא ואחריהן אותה אות [בְּבִיתְךָ, כָּלָל] ולעתים גם אות
 מאותו מוצא כמו בי"ת ואחריה פ"א – הדגש נשאר.
 הערה, תי"ו של עתיד נשאר ללא דגש גם כשהיא לפני תי"ו; בי"ת לפני
 מ"ם נשאר רפויה, וכן כ"ף לפני יו"ד וקו"ף.

¹⁰ המנחת שי מעיד על כ"י שבהם יש חטף פתח בדלי"ת.

¹¹ ישנן דעות חלוקות בעניין זה, גם בקרב התימנים וגם הטוניסאים
 המסורת מורה על הנעת השווא. אבל הכרענו לפי מה שבידינו שלגעיא
 זו אין כוח להניע את השווא שאחריה.

בחולם (במבטא "ישראל": edevotav)

יום שלישי של פסח שמות יג:

קִדְשׁ-לֵי: הדל"ת בסגול

ה **לִתְתִּי לָךְ:** טעם נסוג אחור ללמ"ד. **וְעַבְדְּתָּ** מלרע!

ח **וְהַגְדְּתָּ:** מלרע

יד **כִּי-יִשְׁאַלְךָ:** האל"ף בקמץ רחב ולכן הלמ"ד בשוא נע

יום רביעי של פסח שמות כב:

כו **וְשִׁמְעֶתָ:** במלרע, הקורא במלעיל משנה משמעות¹²

כג א **אֶל-תִּשָּׁת:** במלעיל

כג ג **תִּהְיֶה:** הה"א בשווא נח והדל"ת בדגש קל, אין לקרוא 'תִּדְר'

כג ד **אִיבָךְ:** אל"ף בחולם, יו"ד בחירק קטן (חסר) ובי"ת בשווא נח, יש לקרא: א – יב – ד

כג ח **כִּי הִשְׁחַד יַעֲזֹר פְּקָחִים וְיִסְלֹף דְּבָרֵי צְדִיקִים:** להיזהר מהפסוק המקביל

דברים טז יט **כִּי הִשְׁחַד יַעֲזֹר עֵינֵי חֲכָמִים וְיִסְלֹף דְּבָרֵי צְדִיקִים**

כג טו **כִּי-בֹו יֵצְאֶת מִמִּצְרַיִם:** הטפחא בתיבה כִּי-בֹו

כג טז **בְּאֶסְפָּךְ:** האל"ף בקמץ קטן והפ"א דגושה

יום חמישי של פסח שמות לד א-כו

לד ב **וְהִיָּה:** הה"א הראשונה בשווא נח

לד ה **בְּעֵינֶיךָ:** העמדה בבי"ת להבליט את צורת המיודע.

וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה': טעם טפחא בתיבה בְּשֵׁם והבי"ת רפה¹³

לד ט **וְלִחְטָאֲתָנוּ:** הטי"ת קמוצה לשון יחיד (לא בחולם)

לד י **כִּי-נִזְרָא הוּא:** תיבת נִזְרָא במלרע, אין טעם נסוג אחור לנר"ן

לד יא **שְׁמֹר-לָךְ:** המ"ם בקמץ קטן

לד יב **הַשְּׁמֹר:** במלעיל

ב **חֲרָבוֹת:** הרי"ש בשוא נח אע"פ שהחל"ת בגעיא. וכן בפסוק הבא

ו **לִתְתִּי לָנוּ:** הטעם נסוג ללמ"ד והתי"ו בסגול

ז **לֹא-מָלוּ:** הטעם במ"ם מלעיל

ט **גְּלוּתֵי:** הטעם בלמ"ד מלעיל

יב **וְלֹא-הָיָה עוֹד:** טעם נסוג אחור לה"א הראשונה

יד **עַתָּה בָּאתִי:** אין טעם נסוג אחור

יום שני של פסח, יום ראשון של חוה"מ, יו"ט שני של גלויות ויקרא כב:

לג **וְנִקְדַּשְׁתִּי** הטעם בתי"ו מלרע

כג ב **דִּבֶּר:** ארבע פעמים מופיעה התיבה 'דבר' לאורך קריאה זו: בפעמיים הראשונות מוטעם בגרשיים ובפעמיים האחרונות בתביר. **מִקְרָאֵי קִדְשׁ:** הטעם לא נסוג, ולכן מקום הטעם ברי"ש. כן הדבר גם בהמשך הפרשה
כג ג **תַּעֲשֶׂה:** העמדה קלה בתי"ו שלא יישמע כפתח

כג יז **מִמּוֹשְׁבֵיכֶם:** טעם קדמא מעל הבי"ת, ככלל, תיבה זו תמיד תבוא בהטעמה משנית בהברה זו. **תִּבְיָאוּ:** דגש חזק באל"ף. **שְׁתִּים:** בחלק מהדפוסים מוטעם בטעם יתיב ובחלקם בפשטא

כג כב **וּבִקְצָרְכֶם:** הבי"ת בשווא נח למרות הגעיה בוי"ו. **לְעֵנִי:** העמדה קלה בבי"ת להדגשת הסגול המורה על מיודע
כג כז **בְּעֵשׂוֹר:** העמדה קלה בבי"ת להדגשת הסגול המורה על מיודע

כג ל **וְהָאֲבִדְתִּי** הטעם בתי"ו מלרע. העמדה קלה בה"א למנוע הבלעת האל"ף שלאחריה

כג לב **שִׁבְתְּכֶם:** התי"ו בשוא נע

כג לח **שִׁבְתָּתָהּ' וּמִלְבֹּד מִתְּנוּתֵיכֶם וּמִלְבֹּד ... וּמִלְבֹּד כָּל-נְדָבְתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ:** כל הדגושות בתוך המילה בשוא נע

כג לט **בְּאֶסְפָּכֶם:** האל"ף בקמץ קטן

הפטרת יו"ט שני של פסח לבני ישראל אשר עדיין לא עלו ארצה ישראל, מלכים ב כג:

כדי להבין נכונה את דברי ההפטרה יש לקרוא את הפרק שלפניו על מציאת ספר התורה ועל נבואת חולדה הנביאה.

ב כג ג **וְאֶת-עֲדוּתֵי:** הדל"ת בשוא נע והוי"ו נקראת

¹² עלון זה לא נועד לפסקי הלכה. למעשה יש נדון בין הרבנים המבינים בדקדוק. כל עוד לא המשיך הלאה או לא התרחק מהמקום מסתבר שצריך להחזירו.

¹³ להבדיל מאברהם אבינו בבראשית יב ח: **וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה'.** דהיינו,

הקב"ה קרא בשם - ה' (מקיים את דברו: **וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה' לְפָנָיִךְ** לעיל לג יט)

לד יג תתצון תשברון תכרתון: כולם במלרע

לד יד קנא: יש להדגיש את הנ"ן בדגש חזק שלא יישמע מלשון קניין: קנה

לד כא בחריש ובקציר: הבי"ת הראשונה בסגול ויש לקרוא אותה בהעמדה קלה להדגשת הלשון המורה על מידוע, הבי"ת השנייה בפתח

יום שישי של פסח במדבר ט:

ב ויעשו: וא"ו החיבור בשווא נע. את-הפסח: הפ"א קמוצה בטיפחא

ג וככל-משפטי: הכ"ף הראשונה בשוא נח וצריך לאמן את הלשון לקורא נכונה

ח ואשמעה: המ"ם בשווא נע ובמלרע. מה-יצנה: הו"ד רפויה ללא דגש

י לנפש: הלמ"ד בקמץ. ועשה פסח: טעם נסוג אחר לעי"ן, כן הדבר בהמשך פסוק יד

שביעי של פסח שמות יג:

יג יח : ויסב: במלרע

יג יט והעליתם: העמדה בה"א למנוע הבלעת העי"ן החטופה שלאחריה, וה-עליתם

יד ב וישבו ויחנו: וא"ו שוואית, לשון עתיד. נכחו: הכ"ף בשוא נח¹⁴

יד ד ואכבדה בפרעה: דגש קל בב"ת נותר במקומו מדין "אותיות צבותות"¹⁵. ויעשו-כן: בטעם סילוק (סוף פסוק) ללא הכנת טיפחא (טרחא) לפניו. על הקורא להתכוון ולהתאמן על אופן הקריאה הנכונה

יד ו ויאסר: האל"ף בשוא נח לא בחטף סגול

יד י ויירא: הו"ד בחירק מלא והשוא ברי"ש הוא נע. הקורא בשוא נח מחליף למשמעות ראיה

יד יב ממתנו: המ"ם בשורק¹⁶ ולא בחולם. וכן בהמשך הפרשה טז ג מותנו

יד יד תחרשון: געיה בת"ו, יש לקרא בהעמדה קלה שם

יד יז ויבאו: הוא"ו בשווא, וא"ו החיבור ולשון עתיד.

ברכבו: הבי"ת שלאחר הכ"ף בדגש קל

יד כד ויהם: הה"א בקמץ קטן

יד כה וינהגו: יו"ד בשווא נח אע"פ שהיא אחרי געיא, נו"ן בפתח ובהעמדה קלה בגלל הגעיה במקום, יש לקרא: וינהגו

יד כז וישבו: וא"ו בשווא, וא"ו החיבור ולשון עתיד

שירת הים: יש פסוקים המנוגים כולם או חלקם במנגינה מיוחדת, גם לפני השירה יש סיומי פסוקים מעין אלו. ככלל, יש לקרוא במנגינת שירת הים פסוקים או חלקי פסוקים שיש בהם שם ה'¹⁷. להלן רשימת הפסוקים או חלקי פסוקים שאינם עונים על הכלל הזה:

יד כב, יד כט והמים להם חומה מימינם ומשמאלם: יש לקרוא במנגינת מיוחדת

טו יז תבאמו ותטעמו: אין שרים במנגינה מיוחדת את חציו הראשון למרות ששם ה' מוזכר בו, לעומתו, יש לנגן את חציו השני מקדש

טו יח ה' | ימלך לעלם ועד: קוראים במנגינה מיוחדת למרות היותו קצר

טו כא שירו לה' כי-גאה גאה: שירת הנשים

טו א ישיר-משה בקורן וחומשים נוספים יש געיא ביו"ד של ישיר. אין היא במקום, מקומה - בש"ן. כי-גאה גאה:

הגמל במילה גאה דגושה¹⁸. הוא אחד מארבעת החריגים בשירת הים, חריג זה חוזר על עצמו בפס' כא

טו ב עזי: העי"ן בקמץ חטוף (קטן). וארממנהו: הנ"ן בשווא נח ואחריה ה"א, אין לקרא 'וארממנו'

טו ה יכסימו: סמ"ך בשווא נח, יו"ד בשורק, יש לקרא יכס-ימו. במצולת: הצד"י בחולם לא בשורק

טו ו נאדרי: האל"ף כאן וכן בהמשך פסוק יא נאדרי בשוא נח ולא בחטף סגול

¹⁷ ישנו מנהג אחר הרווח בירושלים והוא: לקרא את כל הפסוקים בשירה במנגינה מיוחדת, לא כולל את ויושע אלא רק מויאמינו בה". וכן את 2 הפסוקים של והמים להם ח(ו)מה.

¹⁸ במבטא רוב העדות כיום אין הבדל בין גימ"ל דגושה לרפויה.

¹⁴ הבעיה היא למבטאים ח"ת ככ"ף רפויה נוצר כאן "שוא דומות". ואף על פי שהזכרנו כמה פעמים שהוא נח, מכל מקום רבים מתקשים לקוראו נח. נראה שכאן צריך להתאמץ לקרוא נכונה אם במבטא ח"ת גרונית כדון, אם בקריאת הכ"ף בשוא נח.

¹⁵ שתי אותיות מאותו מוצא והראשונה מביניהם מנוקדת בשווא, כלל זה מתקיים בפועל רק בב"ת וכ"ף שהן בשווא של אותיות השימוש ולא בכל הצירופים. עיין הערה 9

¹⁶ תנועה גדולה, הצורה הדקדוקית של המילה אינה מושפעת מכתוב מקראי חסר או מלא.

טו ח נַעְרָמוּ מִים: הטעם נסוג לנר"ן

טו י צָלְלוּ: למ"ד ראשונה בשווא נע ולא בחטף¹⁹

טו יא מִי כְּמִכָּה: הדגש בכ"ף בתחילת המילה הוא חריג.

עֲשֵׂה פֶלֶא: הטעם נסוג לעי"ן השי"ן בצירי והפ"א רפויה

טו יג עִם-זֶן גְּאֻלָּתָּהּ: הגימ"ל דגושה. בְּעִזָּךְ: העי"ן בקמץ חטוף הזי"ן דגושה בשווא נע

טו יד יִרְגְּזוּן: הטעם בזי"ן מלרע וכן בשאר המילים הנגמרות ב-ון

טו טז יִדְמוּ כְּאַבְנֵי: הדלי"ת בשווא נע בגלל הדגש²⁰, הכ"ף בראש התיבה השנייה דגושה באופן חריג

טו יז מְקֻדָּשׁ: הקו"ף דגושה לתפארת הקריאה

טו יט בְּרִכְבּוֹ: הבי"ת השנייה אף היא דגושה

הפטרת שביעי של פסח²¹ שמואל ב כב:

ב וּמַפְלִיטִי-לִי: הלמ"ד רפויה ללא דגש, ובשווא נח

ג אֶחָסֶה-בּוֹ: העמדה קלה באל"ף בגלל הגעיה, הבי"ת בדגש חזק מדין דחיק

ו מְקֻשֵׁי מוֹת: הטעם נסוג למ"ם

ח כִּי-תָרָה לֹו: טעם נסוג אחור לחי"ת

כב חֲשֵׁרֶת-מִים: השי"ן בשווא נע²²

טז אֶפְקֵי יָם: טעם נסוג אחור לפ"א

כ חִפֵּץ בִּי: טעם נסוג אחור לחי"ת

כט יִגְיָה: הה"א במפיק, מלשון נגה²³. חֲשִׁכֵי: החי"ת בקמץ קטן והכ"ף בדגש קל

לח וְאַשְׁמִידֶם: הו"ו בקמץ

לט וְאַכְלֶם וְאַמְחָצֶם: בשתייהן הו"ו בקמץ

מא וְאַצְמִיתֶם: הו"ו בקמץ

מג וְאַשְׁחָקֶם: הו"ו בשווא

מה יִשְׁמְעוּ לִי: טעם נסוג אחור לשי"ן

מד וְתַפְלִטְנִי: הלמ"ד דגושה, ולכן השווא נע

אחרון של פסח לבני חר"ל דברים טו כא:

יד כג מַעֲשֶׂר: העי"ן בשווא נח

יד כד שְׁאֵתוֹ: השי"ן בשווא והאל"ף בצירי

יבִּרְכֶּךָ: כ"ף ראשונה בשווא נח, על אף הקושי. כן הדבר גם בהמשך הפרק

יד כה בִּידְךָ: ולא בִידָךְ, הדלי"ת בשווא נע לא בסגול והטעם בכ"ף

יד כו תִּשְׁאַלְךָ: געיה בת"ו. האל"ף בקמץ רחב והלמ"ד בשווא נע. וְאַכְלֶתָ שָׁם: טעם נסוג אחור לכ"ף ודגש חזק בשי"ן מדין אתי מרחיק

טו ב לֹא-יִגָּשׁ: שי"ן שמאלית

טו ד יִהְיֶה-בְּךָ: געיה ביו"ד הראשונה ודגש חזק בבלי"ת מדין דחיק

טו ו וְהַעֲבִטְתָּ: העמדה קלה בה"א למנוע הבלעת העי"ן החטופה, ועל אף הקושי, הטי"ת בשווא נח

טו ז תִּקְפֹּץ: הפ"א דגושה

טו ט קִרְבָּה: הקו"ף בקמץ רחב והרי"ש אחריה בשווא נע.

יז וְרָעָה עֵינֶיךָ: יש להקפיד, כבכל מקום אחר במקרא, על קריאת העי"ן שאם לא כן, משבש את משמעות הכתוב

טו יא לַעֲנִיָּךְ: העמדה קלה בלמ"ד למנוע הבלעת העי"ן החטופה, הנר"ן בחירק חסר ולכן היר"ד אחריה דגושה.

יז וְלֹא־בִינְךָ: הלמ"ד וגם הבי"ת בשווא נח, היר"ד בחולם והנר"ן אחריה בשווא נע: ול-אב-ינך

טו יב וְעַבְדְּךָ: הבי"ת בקמץ גדול ושווא נע בדלי"ת, כן הדבר גם בהמשך פס' יח

טו יד וּמִיִּקְבְּךָ: המ"ם בחירק חסר והיר"ד אחריה דגושה ומנוקדת אף היא בחירק חסר

טו טז אֶהְבֶּךָ: הבי"ת בשווא נע

טו יז תַּעֲשֶׂה-כֵן: העמדה קלה בת"ו ודגש חזק בכ"ף מדין דחיק

טו כ תֹּאכְלֶנּוּ: הכ"ף בשווא נע ולא בחטף פתח

טו כא תִּזְבְּחֶנּוּ: הבי"ת קמוצה

טז א וְעָשִׂיתָ פֶּסַח: הפ"א בדגש חזק מדין אתי מרחיק

טז ב וְזָבַחְתָּ פֶּסַח: טעם נסוג אחור לבי"ת

¹⁹ צָלְלוּ כְּעוֹפֶרֶת בְּמִים אֲדִירִים: לפי חלוקת הטעמים יש כאן שתי יחידות: צָלְלוּ כְּעוֹפֶרֶת; בְּמִים אֲדִירִים ואין לעשות אחרי בְּמִים הפסק גדול יותר מאשר אחרי כְּעוֹפֶרֶת, וכן בקריאת שירת הים כל יום בתפילה.

²⁰ הקורא יִדְמוּ בשווא נח ללא דגש מחליף ללשון דמיון במקום לשון דממה.

²¹ השירה הזו נמצאת גם בתהלים יח, ולכן מי שמזמור זה שגור על פיו ייזהר במקומות שבהם השירה כאן שונה מאשר בתהלים.

²² החטף המופיע בחלק מהדפוסים אינו אלא להורות על הנעת השווא ו אינו מורה על קריאת השי"ן בחטף עצמו

²³ אחד מחמשת השורשים שהה"א שורשית ובמפיק והם בראשי תיבות ג"ן כת"ם: ג.בה, נ.גה, כ.מה, ת.מה, מ.ה.מה.

טז ה נִתֵּן לָךְ: הטעמה בתי"ו, אין טעם נסוג אחר לנר"ן
טז ו לְשִׁכְּן שְׁמוֹ שֵׁם: תיבת שֵׁם בתביר, אין להסמיכה
לתיבה שלפניה בזקף
טז יג בְּאַסְפָּךְ מְגִרְנֶךָ: גם האל"ף וגם הגימ"ל בקמץ קטן
טז ט שְׂבָעַת: השי"ן בקמץ והקוראו בשוא משנה משמעות
וכן בהמשך הפרשה²⁴. תִּסְפָּר-לָךְ: הפ"א בקמץ חטוף
טז י יִבְרָכְךָ: על אף הקושי, הכ"ף הראשונה בשוא נח וכן
הוא בהמשך
טז טו בְּכָל תְּבוּאָתְךָ: בכל במהפך ולא במקף ולכן גם
בחולם ולא בק"ח
טז טז יִרְאֶה כָּל-זְכוּרְךָ: בקדמא ואזלא ולא בתלישה (לא
קורן אך יש חומשים)
טז יז נִתֵּן-לָךְ: געיה בנר"ן

הפסרת אחרון של פסח בחו"ל ישעיה י לד:

י לד סְבִיבִי: הבית בשוא נח על אף הגעיה לפניה
יא א וַיֵּצֵא חֹטֵר: הטעם בצד"י, אין הוא נסוג ליר"ד. מְגִזֵּעַ
ישי: הגימ"ל בצירי
יא ב וְנָחָה: מלרע²⁵. רוּחַ חֲכָמָה: יש לתת רווח בין
הדבקים שלא תיבלע ח"ת אחת
יא ג וְהָרִיחוּ: כך יש לקרוא²⁶
יא ז יֹאכֵל-תִּבְּן: המילה תִּבְּן אינה משתנה באס"ף (אתנח -
סוף פסוק) והתי"ו בסגול
יא ט מְלֵאָה: הלמ"ד בשוא נע
יא יא אֶת-שְׂאֵר: הקמץ במילה שאר אינו משתנה לפתח²⁷
וכן בפסוק טז
יא יב וַנִּשָּׂא נֶסֶם: הטעם לא נסוג לנר"ן
יא יד וַעֲפּוּ: הטעם בפ"א מלרע
יא טו בָּעִים: העי"ן בשוא נח, לא בחטף
יא א יֵשֵׁב: השי"ן בחולם
יא ג מִמַּעֲיָנִי: העי"ן בפתח והיר"ד בשוא נח

²⁴ ובכל מקום במשמע שְׂבוּעַ – שבעה ימים ולא לשון שבועה.

²⁵ לא בגלל וי"ו ההיפוך, אינו נוהג בנסתר.

²⁶ יש טועים בדרשה בחז"ל, ללא שבדקו את ניקוד המילה במקרא, ועלולים להכניס את טעות הקריאה להפסרה זו.

²⁷ כן הדבר במילה דָּת